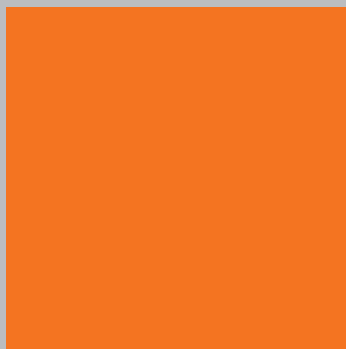


Μαθαίνοντας να διερευνούμε την Ιστορία της Κύπρου μέσα από τα Τεχνουργήματα

Τετράδιο Δραστηριοτήτων



Title: Μαθαίνοντας να διερευνούμε την Ιστορία της Κύπρου μέσα από τα Τεχνουργήματα¹ - Τετράδιο Δραστηριότητας
ISBN: 978-9963-703-03-6

Συγγραφείς:

Εύα ΑΡΓΥΡΟΥ, Εκπαιδευτικός
Béangère BLONDEAU, Εκπαιδευτικός, Εκπαίδευση σε θέματα μαζικής επικοινωνίας
Dr Vedia IZZET, Λέκτορας Αρχαιολογίας
Gulcin ERTAC, Λέκτορας της Διδασκαλίας της Ιστορίας
Μαρία ΚΤΩΡΗ, Αρχαιολόγος
Δρ Χαρά ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, Εκπαιδευτικός, Συντονίστρια συγγραφέων
Rick ROGERS, Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος
Christine COUNSELL, Ανώτερη Λέκτορας στη Διδασκαλία της Ιστορίας, Σύμβουλος

Μετάφραση κειμένου:

Έλενα Χαραλάμπους

© Όλα τα δικαιώματα παραμένουν με το **Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών** - Δράση για τη Συνεργασία και Εμπιστοσύνη
Παραγωγή: Κύπρος 2011

Γλωσσική επιμέλεια κειμένου:

Χαρά Μακρυγιάννη

© **Σχεδιασμός:** GRA.DES www.gra-des.com

Διόρθωση κειμένου:

Μαρία Κτωρή

Φωτογραφίες:

Κυπριακό Μουσείο – Λευκωσία, Τμήμα Αρχαιοτήτων, Κύπρος
Μουσείο Medelhavsmuseet, Σουηδία
Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας (ΟΙΔΕ)
Κέντρο Κοινοτικών Μέσων Επικοινωνίας Κύπρου (ΚΚΜΕΚ)

Εκτύπωση: K&L Lithofit, Nicosia, Cyprus

Για πληροφορίες:

Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας (ΟΙΔΕ)

Ηλεκτρονική διεύθυνση: ahdr.mide@ahdr.info

Ιστοσελίδα: <http://www.ahdr.info>

Διεθνές Φεστιβάλ Παιδικού Κινηματογράφου Κύπρου (ICFFCY)

Ηλεκτρονική διεύθυνση: info@icffcy.net

Ιστοσελίδα: <http://www.icffcy.org>



Όμιλος ιστορικού διαλόγου και έρευνας **association for historical dialogue and research** tarihsel diyalog ve arastirma derneği

Ο Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας είναι ένας διακοινοτικός οργανισμός με αποστολή να συμβάλει στην ανάπτυξη ιστορικής κατανόησης στα παιδιά, στους νέους και στους εκπαιδευτικούς, αλλά και στο ευρύτερο κοινό. Παρέχει πρόσβαση σε μαθησιακές ευκαιρίες για άτομα κάθε ικανότητας ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικής άποψης, εθνικής ή εθνοτικής προέλευσης, καταγωγής ή κοινωνικής θέσης, στη βάση του σεβασμού της διαφορετικότητας και του διαλόγου των ιδεών. Με αυτό τον τρόπο, ο Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας αναγνωρίζει τις αξίες της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τις Θεμελιώδεις Ελευθερίες, τους στόχους της UNESCO για την εκπαίδευση και τις εισηγήσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης που αφορούν τη διδασκαλία της ιστορίας. Οι δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν έρευνα και διανομή ερευνητικών ευρημάτων, ανάπτυξη εισηγήσεων δράσης, εμπλουτισμό βιβλιοθήκης και αρχείων, διοργάνωση σεμιναρίων για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών, συζητήσεις, συνέδρια, έκδοση εκπαιδευτικού υλικού, διοργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων και περιπάτων, ανάπτυξη εργαλείων δικτύωσης, καθιέρωση συνεργασίας ανάμεσα σε άτομα και οργανισμούς σε τοπικό, Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.



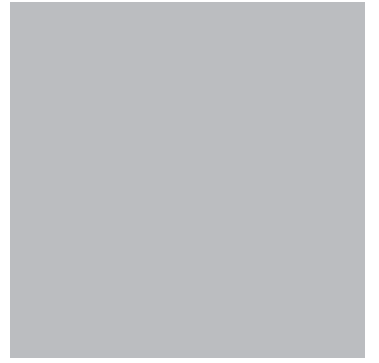
Το Διεθνές Φεστιβάλ Παιδικού Κινηματογράφου Κύπρου αποτελεί ένα μη-κερδοσκοπικό οργανισμό, ο οποίος διοργανώνει φεστιβάλ κινηματογράφου για παιδιά στην Κύπρο. Το συγκεκριμένο φεστιβάλ είναι το μοναδικό στο είδος του στην Κύπρο που συνδυάζει ταινίες με εκπαίδευση, και επομένως δημιουργεί δυνατούς δεσμούς με όλα τα εμπλεκόμενα σχολεία. Το ετήσιο αυτό γεγονός επικεντρώνεται στον κινηματογράφο και το ρόλο του στις ζωές των νέων και οι ταινίες που επιλέγονται χρησιμοποιούν εκπαιδευτικά κριτήρια, τα οποία θα βοηθήσουν τα παιδιά να γίνουν πολίτες του σημερινού κόσμου. Το Διεθνές Φεστιβάλ Παιδικού Κινηματογράφου συμμετέχει επίσης σε διάφορα προγράμματα επικοινωνιακής αγωγής και είναι ιδρυτικό μέλος του Κέντρου Κοινοτικών Μέσων Επικοινωνίας Κύπρου.



Η δημιουργία του βιβλίου αυτού, που συνοδεύεται από ένα Οδηγό για τον Εκπαιδευτικό και είναι διαθέσιμο επίσης στην Αγγλική και Τουρκική γλώσσα, κατέστη δυνατή με τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών "Δράση για τη Συνεργασία και Εμπιστοσύνη" και με χρηματοδότηση από το Δικονομικό Πρόγραμμα Στήριξης της Αμερικανικής Πρεσβείας. Το εκπαιδευτικό υλικό της έκδοσης «Μαθαίνοντας να διερευνούμε την Ιστορία της Κύπρου μέσα από τα τεχνουργήματα» είναι το αποτέλεσμα μιας δημιουργικής συνεργασίας ανάμεσα στον Όμιλο Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας και το Διεθνές Φεστιβάλ Παιδικού Κινηματογράφου Κύπρου. Αποτελεί μέρος μιας σειράς από Εκπαιδευτικό Υλικό του Προγράμματος «Πολυπρισματική Θεώρηση και Διαπολιτισμικός Διάλογος στην Εκπαίδευση» του Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας.

Ευθύνη για περιεχόμενο: Οι απόψεις οι οποίες εμπεριέχονται στην έκδοση αυτή είναι αυτές των συγγραφέων και δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη αυτές των Ηνωμένων Εθνών ή των κρατών μελών τους, του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, του Οργανισμού Διεθνούς Ανάπτυξης των ΗΠΑ, του Διεθνούς Φεστιβάλ Παιδικού Κινηματογράφου Κύπρου ή του Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας.

1. **Τεχνουργήματα:** Κάθε τι που είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης εργασίας ή παρέμβασης, κατ' αντιδιαστολή προς ό,τι υπάρχει ή δημιουργείται φυσικά (απόδοση αγγλικού artefact). Λήμμα από Μπαμπινιώτη, Γ. (2005, Β' Έκδοση). Λεξικό της Ελληνικής Γλώσσας. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε.



Όνομα: _____

Σχολείο: _____

Ημερομηνία: _____



Το Μουσείο - Πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τεχνουργήματα για να μάθουμε για τους ανθρώπους του παρελθόντος;

Καλωσόρισες στο αρχαιολογικό μουσείο. Σε αυτό το κτήριο θα βρεις τεχνουργήματα που ανακαλύφθηκαν στα αρχαία χρόνια. Πολλά από τα αντικείμενα που θα δεις εδώ έχουν ανασκαφεί από αρχαιολόγους που εργάζονταν σε συγκεκριμένους αρχαιολογικούς χώρους σε ολόκληρη την Κύπρο. Τα τεχνουργήματα αυτά μας δίνουν πληροφορίες για τους ανθρώπους που έζησαν, σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο, στην αρχαιότητα.



Καθώς περπατάς στο μουσείο, θα εξερευνήσεις τα τεχνουργήματα:

- θα αναρωτηθείς για τη ζωή των ανθρώπων που τα έφτιαξαν,
- θα μάθεις για τον τρόπο κατασκευής τους,
- θα σκεφτείς από ποιο υλικό είναι φτιαγμένα,
- θα συζητήσεις για τον τρόπο που χρησιμοποιούνταν.

Κοίταξε το κτήριο και περιέγραψε το σε κάποιο φίλο ή φίλη σου. Γιατί νομίζεις είναι κτισμένο με αυτό τον τρόπο;

Σχεδίασε το εξωτερικό του κτηρίου και ονόμασε τα μέρη που μπορείς να δεις.

Ποιες είναι οι πρώτες σου εντυπώσεις από το κτήριο; Τι μας λέει για τους ανθρώπους που το έκτισαν;



| Μυστηριώδη αντικείμενα



Βρισκόμαστε τώρα στο εσωτερικό του μουσείου. Μέσα στο κτήριο μπορείς να βρεις ένα χάρτη με τη διαρρύθμιση του μουσείου, πληροφορίες για τις συλλογές που φυλάγονται εδώ και πληροφορίες για το χώρο προέλευσής τους. Και το σημαντικότερο: θα βρεις πολλά τεχνουργήματα για να παρατηρήσεις και να ερευνήσεις!

Σχεδίασε εδώ το τεχνούργημα που έχεις εντοπίσει. Να είσαι όσο πιο ακριβής μπορείς. Αντίγραψε τη διακόσμησή του πάνω στο δικό σου σκίτσο.

Επιλογή 1

Ο/η εκπαιδευτικός σου δίνει μια κάρτα που σου λέει ποιο είδος τεχνουργήματος να ψάξεις.

Βρες ένα τεχνούργημα που να είναι παρόμοιο με αυτό που αναφέρεται στην κάρτα.

Επιλογή 2

Παρατήρησε τα σύγχρονα αντικείμενα της σελίδας 5. Εντόπισε ένα τεχνούργημα στο μουσείο που να μοιάζει με ένα από τα σύγχρονα αντικείμενα.

Σημείωσε λέξεις που να περιγράφουν το τεχνούργημά σου.



Αντάλλαξε το τετράδιό σου με αυτό ενός φίλου ή φίλης σου, και ζήτησε να βρουν το τεχνούργημα που διάλεξες να σχεδιάσεις, ενώ εσύ ψάχνεις να βρεις το δικό τους.

Κοίταξε αυτά τα αντικείμενα τα οποία συναντούμε συχνά στα σπίτια μας. Διάλεξε ένα αντικείμενο και κύκλωσέ το. Στη συνέχεια, κάνε μια βόλτα στο μουσείο και βρες ένα τεχνούργημα του μουσείου, το οποίο να μοιάζει με το αντικείμενο που έβαλες σε κύκλο.



Το τεχνούργημα που επέλεξες από το μουσείο

Περιγραφή
του τεχνουργήματος που
επέλεξες:

Σύγκρινε το μουσειακό
τεχνούργημα με το
σύγχρονό του:

Για ποιο σκοπό νομίζεις
χρησιμοποιούσαν το
μουσειακό αυτό
αντικείμενο; Βρες
πληροφορίες στο μουσείο:

Ποια νομίζεις ήταν η **αξία**
του τεχνουργήματος για
τους ανθρώπους που το
χρησιμοποιούσαν;

Ποια είναι η **αξία** του
τεχνουργήματος για ένα
ιστορικό ή αρχαιολόγο;

Ομοιότητες:

Διαφορές:

Ποια αντικείμενα νιώθεις ότι είναι πολύτιμα στη ζωή σου; Εξήγησε το **γιατί**.





Όλα τα τεχνουργήματα σε ένα μουσείο είναι κατασκευασμένα από διάφορα υλικά που, στο πέρασμα του χρόνου, έχουν διασωθεί. Τα τεχνουργήματα βρίσκονται συνήθως θαμμένα στη γη ή στα βάθη της θάλασσας, ή ακόμα κρυμμένα σε τάφους και δωμάτια. Ας ανακαλύψουμε τώρα ποια είδη υλικών διατηρούνται στο πέρασμα του χρόνου και ποια αποσυντίθενται.

Οργανικά υλικά

(δηλ. ζωντανοί οργανισμοί, όπως άνθρωποι, ζώα και φυτά):
Δέρμα, Κόκαλο, Φύλλα, Ξύλο, Σπόροι,
Φρούτα, Βολβοί, Κερατίνη, ...

Μη-οργανικά υλικά:

Πέτρα, Χαλκός, Μπρούντζος,
Σίδηρος, Ασήμι, Χρυσός, ...



Τώρα παρατήρησε γύρω σου και βρες παραδείγματα οργανικών και μη-οργανικών υλικών μέσα στο μουσείο. Σημείωσε τα ονόματα των τεχνουργημάτων που εντόπισες, εδώ:

Τι είδους υλικά εντόπισες; Γιατί πιστεύεις διασώθηκαν;

Συζήτησε τις απαντήσεις σου με άλλα παιδιά ή τον/την εκπαιδευτικό που σε συνοδεύει.



Πόσος χρόνος θα χρειαστεί για να περάσουν στη διαδικασία της αποσύνθεσης κάποια από τα υλικά που χρησιμοποιούμε σήμερα; Θα παραμείνουν θαμμένες οι πλαστικές μας σακούλες για 50, 100 ή 500 χρόνια;

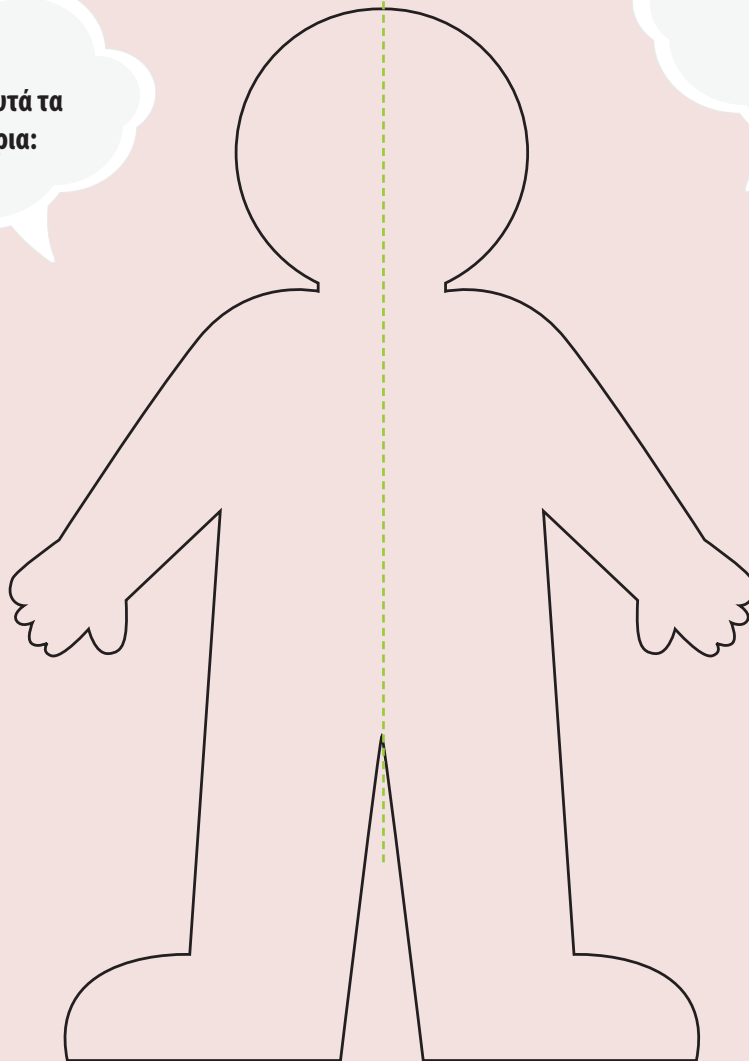


Για να ευημερήσει μια κοινωνία, πρέπει όλοι να μοιράζονται τις εργασίες. Αφού εξετάσεις τα τεχνουργήματα της συλλογής, μπορείς να αντιληφθείς ποιος έκανε τι; Μπορείς να προσδιορίσεις ποιοι ήταν οι ατομικοί ρόλοι που αναλάμβαναν οι άνδρες και οι γυναίκες σε εκείνη την κοινωνία; Ποια τεκμήρια υποστηρίζουν τις ιδέες σου;

**Ποιο ρόλο διαδραμάτιζαν
οι άνδρες στην κοινωνία;**

**Βρήκα αυτά τα
τεκμήρια:**

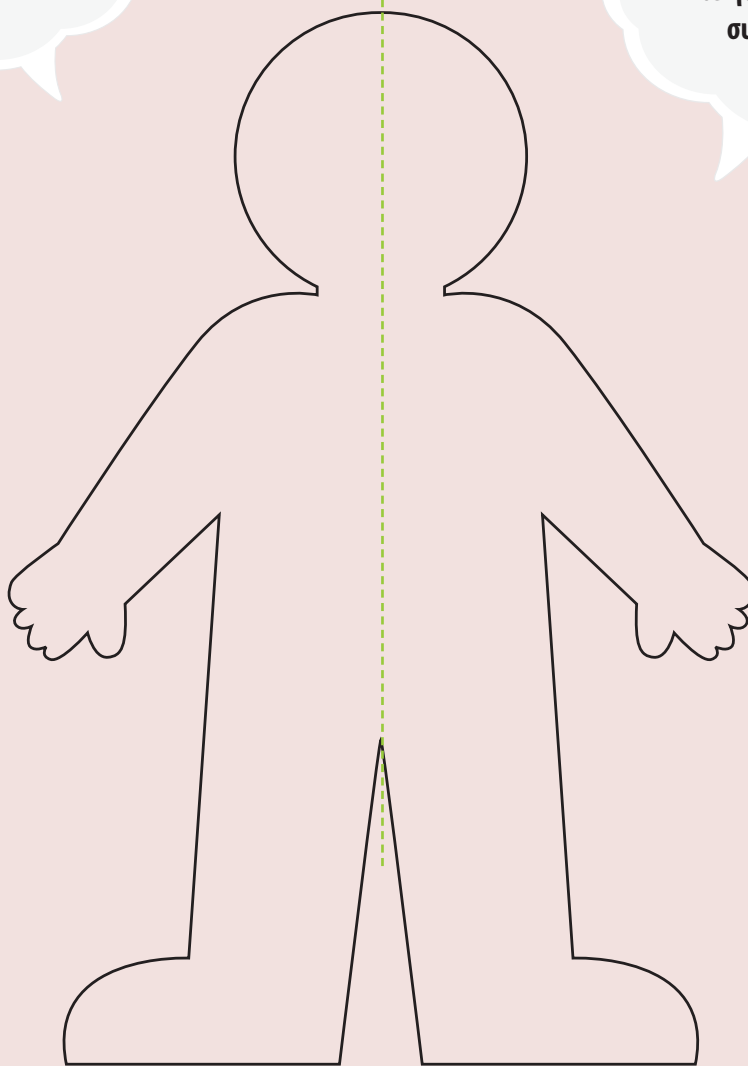
**Από αυτά τα
τεκμήρια μπορώ
συμπεράνω τα
ακόλουθα:**



**Ποιο ρόλο διαδραματίζουν
οι γυναίκες στην κοινωνία;**

**Βρήκα αυτά τα
τεκμήρια:**

**Από αυτά τα
τεκμήρια μπορώ να
συμπεράνω τα
ακόλουθα:**



Πόσο διαφορετικοί είναι οι ρόλοι που διαδραματίζουν οι άνδρες και οι γυναίκες στη σημερινή κοινωνία, σε σχέση με αυτή του παρελθόντος;

Το αγαπημένο μου τεχνούργημα |

Έχεις ανακαλύψει αρκετά πράγματα για τους θησαυρούς του αρχαιολογικού αυτού μουσείου. Τώρα εντόπισε το αγαπημένο σου τεχνούργημα και σχεδίασέ το. Κατάγραψε όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες για το τεχνούργημά σου, καθώς αυτό θα σε βοηθήσει να το θυμάσαι. Μπορείς να αξιοποιήσεις και υλικό από την προηγούμενη εργασία σου.



το βρήκαν;

Ποιος/οι

το κατασκεύασαν;
το χρησιμοποίησαν;

ανακαλύφθηκε;

Πού

χρησιμοποιήθηκε;
κατασκευάστηκε;

υλικό;

Τι

ηλικία;
χρήση;

ανακαλύφθηκε;

Πότε

κατασκευάστηκε;
τοποθετήθηκε εδώ;

χρησιμοποιήθηκε;
κατασκευάστηκε;

Γιατί

απορρίφθηκε;
τοποθετήθηκε εδώ;

ανακαλύφθηκε;

Πώς

κατασκευάστηκε;
χρησιμοποιούνταν;
έμοιαζε;

Γιατί επέλεξες αυτό το τεχνούργημα; Τι σε έκανε να το επιλέξεις; Δικαιολόγησε την απάντησή σου.



Κυπριακά τεχνουργήματα σε μουσεία ανά τον κόσμο



Κοίταξε προσεκτικά τον πιο κάτω χάρτη και θα δεις πού βρίσκονται πολλά από τα σημαντικότερα μουσεία του κόσμου. Όλα τα μουσεία που παρουσιάζονται, περιλαμβάνουν συλλογές κυπριακών τεχνουργημάτων. Προσπάθησε να αντιστοιχίσεις τα μουσεία με τις πόλεις.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΗΡΥΤΟΥ -
ΒΗΡΥΤΟΣ



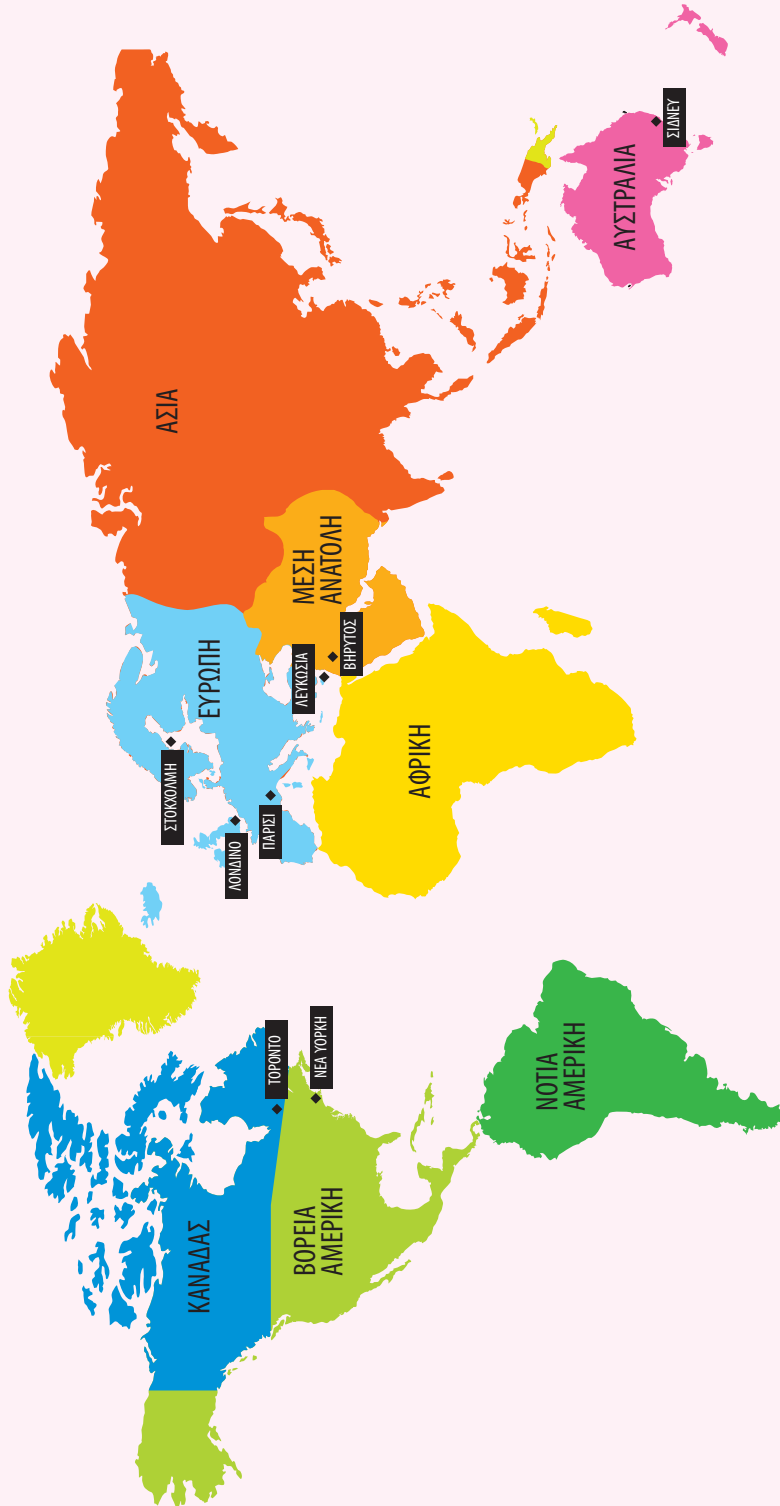
MEDELHAVSMUSEET
ΜΟΥΣΕΙΟ – ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ



ΒΡΕΤΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ –
ΛΟΝΔΙΝΟ



ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ –
ΟΝΤΑΡΙΟ



ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΣΙΔΝΕΥ –
ΣΙΔΝΕΥ



ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ –
ΛΕΥΚΩΣΙΑ



ΛΟΥΒΡΟ – ΠΑΡΙΣΙ



ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ –
ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ



Λέξεις, οι οποίες συνδέονται άμεσα με μουσεία, αρχαιολογία και ιστορία, βρίσκονται κρυμμένες μέσα στο ορθογώνιο. Σας ευχόμαστε κάθε επιτυχία στον εντοπισμό τους.

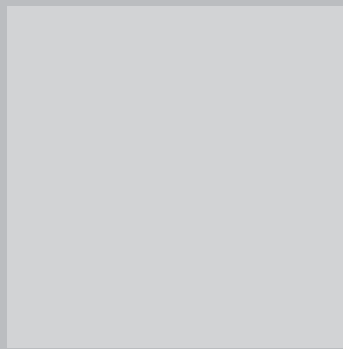
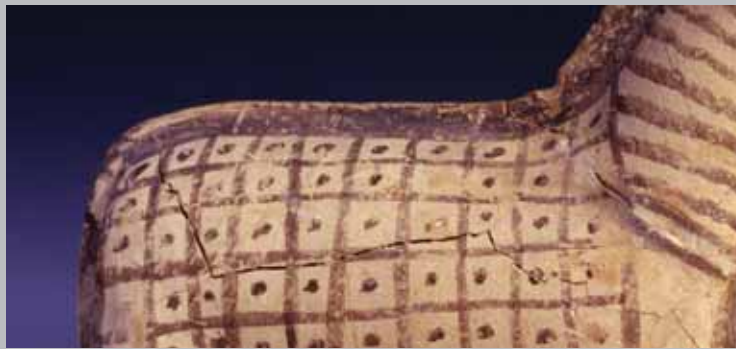
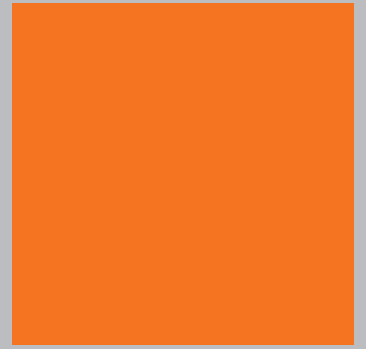
A N A Σ Κ Α Φ Η Α Γ Θ Ε Ο Π Ζ
 Ε Ρ Μ Γ Χ Ρ Α Ι Π Ι Ε Ρ Ε Δ Ι
 Χ Α Ρ Τ Η Σ Ο Τ Ε Λ Ε Κ Σ Ι Τ
 Λ Κ Α Α Ρ Τ Ω Φ Υ Ν Ζ Θ Ε Ε Ε
 Ω Ν Μ Ο Ι Β Κ Ι Χ Ο Π Ι Ρ Ρ Χ
 Ψ Ο Η Ι Α Ο Δ Β Ν Ι Α Δ Ε Ε Ν
 Η Θ Μ Κ Η Ψ Λ Σ Ο Ε Γ Ι Υ Υ Ο
 Σ Λ Σ Ι Δ Μ Α Ο Σ Σ Ι Ν Ν Ν Υ
 Ε Ε Ο Σ Γ Ε Ι Ρ Τ Υ Ψ Χ Α Η Ρ
 Θ Ρ Κ Μ Ρ Λ Ρ Α Μ Ο Δ Ι Σ Σ Γ
 Ο Α Γ Ο Η Λ Ο Π Υ Μ Σ Α Ο Η Η
 Π Π Φ Σ Ι Ο Τ Γ Ν Η Β Π Φ Υ Μ
 Υ Μ Ε Ψ Η Ν Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α Α
 Α Γ Α Λ Μ Α Ι Β Γ Ν Ψ Ω Ξ Η Λ
 Ρ Υ Τ Ο Ν Θ Η Κ Ι Μ Α Ρ Ε Κ Ο

ΑΜΦΟΡΕΑΣ
 ΑΡΜΑ
 ΑΝΑΣΚΑΦΗ
 ΥΠΟΘΕΣΗ
 ΛΥΧΝΟΣ
 ΠΑΡΕΛΘΟΝ
 ΡΥΤΟΝ
 ΣΚΕΛΕΤΟΣ
 ΤΕΡΑΚΟΤΑ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ
 ΣΚΑΒΩ
 ΜΕΛΛΟΝ
 ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ
 ΧΑΡΤΗΣ
 ΚΕΡΑΜΙΚΗ
 ΕΡΕΙΠΙΑ
 ΑΓΑΛΜΑ
 ΠΟΛΗ

ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑ
 ΣΤΟΙΧΕΙΑ
 ΙΣΤΟΡΙΑ
 ΚΟΣΜΗΜΑ
 ΜΟΥΣΕΙΟ
 ΕΡΕΥΝΑ
 ΟΙΚΙΣΜΟΣ
 ΞΙΦΟΣ
 ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Παρά πολύ καλά!



Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας & Διεθνές Φεστιβάλ Παιδικού Κινηματογράφου Κύπρου

ISBN: 978-9963-703-03-6

Λευκωσία 2011